

Επίτροπος με ανοικτά χαρτιά

> «Βάζω κάποιες σκέψεις στην ιστοσελίδα και σε δυο μέρες το πρόβλημα λύνεται»

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ

Είναι ο πρώτος Επίτροπος Περιβάλλοντος και ο μοναδικός αειωματούχος που έχει δική του ιστοσελίδα αλλά και προσωπικό blog, όπου γράφει με αποφασιστική ειλικρίνεια όλα όσα σκέφτεται και πράττει. Μια συνέντευξη με τον Χαράλαμπο Θεοπέμπτου δεν θα μπορούσε να μην επικεντρωθεί στα περιβαλλοντικά προβλήματα της Κύπρου, με πρώτο βεβαίον το υδατικό.

ΤΗΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΣΟΛΟΜΩΝΙΔΟΥ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ

Της μόδας ή της ουσίας το ενδιαφέρον για το περιβάλλον; Δεν θα με πείραζε να ήταν της μόδας, νοούμενου ότι θα ενδιαφερόταν ο κόσμος. Αν κρίνω από τα μηνύματα που παίρνω, ο Κύπριος πολίτης ζήπντησε, κάνει μια έντονη προσπάθεια να προστατεύσει τα περιβαλλοντικά του δικαιώματα και τον τελευταίο καιρό άρχισε να οργανώνεται.

Ποιο είναι το πιο συνηθισμένο πρόβλημα; Η ηχορύπανση όλων των μορφών και η διαχείριση πρασίνου. Όποιος κόβει οικόπεδα οφείλει να αφήνει χώρο πρασίνου και στην πράξη καταλήγουν οι δημοτικές Αρχές να έχουν πάρα πολλούς τέτοιους χώρους χωρίς να διαθέτουν το προσωπικό για να τους διαχειρίζεται. Γι' αυτό πρέπει να αλλάξουμε τον πολεοδομικό σχεδιασμό.

Πόση περιβαλλοντική συνείδηση έχουν τα κέντρα λήψεως αποφάσεων; Έχουν καλές προθέσεις, όμως την στιγμή που πρέπει να σκεφτούν το περιβάλλον, το ξεχνούν. Πρόσφατα διάβασα ότι σχεδιάζουν στους κόμβους στη Λεμεσό να βάλουν γρασιδί. Σε μια εποχή που έχουμε πρόβλημα με το νερό, δεν φυτεύεις γρασιδί. Πρέπει να κτυπούμε συνεχώς το καμπανάκι και να θυμίζουμε ότι έχουμε πρόβλημα με το νερό, με την ενέργεια κ.λπ.

Τα καθήκοντά σας είναι συμβουλευτικά; Ναι, δίνω συμβουλές, κάνω έρευνες και καταλήγω σε εισηγήσεις. Όταν όμως νιώθω ότι κάποια Υπουργεία δεν τις λαμβάνουν υπόψη, αναγκάζομαι να απευθυνθώ στον προϊστάμενό μου που είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Καταγγέλλετε; Ναι, όταν έβλεπα κάποια Υπουργεία να μην προχωρούν.

«Οι αγρότες είναι οι μεγαλύτεροι προστάτες του περιβάλλοντος»

»

ριμμένους τις σκέψεις των Υπουργείων για το πώς θα λύσουμε το θέμα αυτό.

Ο κατακερματισμός των αρμοδιοτήτων στα διάφορα Υπουργεία... είναι εξαιρετικό δύσκολο θέμα. Έχουν καθοριστεί με νομοθεσίες οι ευθύνες των Υπουργείων και έχει ταμπουρωθεί το κάθε ένα πίσω από τα δικαιώματά του. Έχουμε φτάσει στο σημείο πολλές υπηρεσίες να μην επικοινωνούν μεταξύ τους και δεν ξέρω πώς θα λύσουμε αυτό το μεγάλο πρόβλημα. Φτάσαμε σε καταστάσεις περιβαλλοντικά επικίνδυνες.

Μιλώσατε με τον Πρόεδρο Χριστόφια για το θέμα αυτό; Όχι ακόμη, θα συναντηθώ μαζί του και θα του αναφέρω όλα αυτά τα θέματα.

Αναλαμβάνοντας τα καθήκοντά σας, περιμένατε αυτά τα προβλήματα; Ναι, γιατί ασχολούμαι με τα περιβαλλοντικά θέματα από τις αρχές του '90 και ήξερα για τις αντιπαραθέσεις μεταξύ των Υπουργείων, αλλά η αλήθεια είναι ότι με εκπλήττει συνεχώς ο βαθμός της αντιπαράθεσης που υπάρχει και πηγάζει από τις αρμοδιότητες υπηρεσιών. Ο ένας λέει ότι είναι δική του ευθύνη, το ίδιο και ο άλλος.

Ο νόμος δεν καθορίζει ποια είναι ευθύνη; Έχει πολλά θέματα που δεν μπορείς να τα χειριστείς μόνο εσύ ως αρμόδια υπηρεσία, χρειάζεται τη συνεργασία των άλλων Υπουργείων.

Τα οποία δεν συνεργάζονται; Είπαμε υπάρχει πρόβλημα.

Ο πρώτος Επίτροπος Περιβάλλοντος τι σίγμα θέλει να αφήσει; Προσπάθειά μου είναι να εμφανίζονται πιο συχνά τα περιβαλλοντικά προβλήματα μέσα στη συνείδηση του κόσμου και των υπευθύνων.

Οι αντιδράσεις του κόσμου απέναντί σας... είναι πολλές, νιώθω ότι του αρέσει ότι υπάρχει κάποιος που κυνηγά περιβαλλοντικά θέματα, αλλά συνάμα εισπράττω

«Δίνω συμβουλές, κάνω έρευνες και καταλήγω σε εισηγήσεις. Όταν όμως νιώθω ότι κάποια Υπουργεία δεν τις λαμβάνουν υπόψη, αναγκάζομαι να απευθυνθώ στον προϊστάμενό μου που είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας» δηλώνει ο Επίτροπος Περιβάλλοντος Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

μα δύσκολη αντιμετώπιση από τις διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες διότι έρχεται κάποιος να τους αλλάξει αυτό που συνήθιζαν να κάνουν εδώ και χρόνια. Ακολουθώ το ρητό που λέει ότι «δεν είναι μόνο τι ξέρεις αλλά και ποιους ξέρεις στην Κύπρο». Έχω πολλές δισυνδέσεις, γι' αυτό μαθαίνω πολλές πληροφορίες. Δεν θα μπορούσα να κάνω διαφορετικά τη δουλειά μου.

Είστε ο μοναδικός αειωματούχος που έχει δική του ιστοσελίδα στην οποία γράφετε με μια αποφασιστική ειλικρίνεια όλα όσα σκέφτεστε και πράττειτε. Αυτό είναι μοχλός πίεσης; Ναι και η αντιμετώπιση που έχω από τον κόσμο φαίνεται από τα σχόλια που γράφουν. Ξεκίνησα αυτή την ιστοσελίδα διότι ένιωθα ότι θα με βοηθούσε να κάνω τη δουλειά μου. Λειτουργήσε πολλές φορές θετικά. Βάζω κάποιες σκέψεις στην ιστοσελίδα και σε δυο μέρες το πρόβλημα λύνεται διότι το είδε ένας δημοσιογράφος ή ένας υπάλληλος Υπουργείου και έδωσε μια λύση.

Κριτική παίρνετε; Βεβαίως, γιατί ο κόσμος θέλει περισσότερη δράση από το γραφείο του Επιτρόπου Περιβάλλοντος αλλά η μέρα έχει μόνο 24 ώρες, στο γραφείο είμαι εγώ και η κυρία Νίκη η οποία κάνει πολύ περισσότερα από τα καθήκοντα μιας ιδιαιτέρως.

Εξ όσων βλέπουμε, έχετε και ένα σαρκασμό στα γραφόμενά σας. Ναι, κάποιες φορές φτάνεις σε ένα σημείο φοβερής απογοήτευσης με την αντιμετώπιση που παίρνεις.

Η μικρή Κύπρος πόσο θα αντέξει στην περιβαλλοντική καταστροφή που απειλεί τον πλανήτη; Τα σημάδια των κλιματικών αλλαγών ήδη τα ζούμε. Ορισμένοι γεωργοί άρχισαν να εγκαταλείπουν καλλιέργειες διότι δεν βρέχει και αυτό είναι το πρώτο βήμα για ερημοποίηση. Όταν δεν καλλιεργείται η γη, τότε χάνουμε το ρίζωμα των δέντρων και θάμνων που κρατούν το έδαφος και είμαστε πιο ευάλωτοι στον άσπαστο καιρό. Οι αγρότες είναι οι μεγαλύτεροι προστάτες του περι-

Ο υπ' αριθμόν ένα εχθρός του περιβάλλοντος

Ο πιο μεγάλος περιβαλλοντικός αγώνας που έκανα... ήταν εναντίον των αφραλατώσεων και του ξενοδοχείου Άνασσα. Βέβαια δεν πετύχαμε πολλά.

Η πρώτη μου σύνδεση με το περιβάλλον... ήταν το 1974 στον Πετραδάκτυλο όπου έκανα την στρατιωτική μου θητεία. Έβλεπα τη φύση να λειτουργεί στις απάτητες εκείνες περιοχές και έτσι γεννήθηκε η αγάπη μου για τη φύση.

Η πρώτη μου οργανωμένη περιβαλλοντική πράξη... έγινε τέλος της δεκαετίας του '80 όταν εντάχθηκα στην Οικολογική Κίνηση. Οι πρώτες μας συζητήσεις γίνονταν σε καφετέριες στη Λευκωσία και είχαμε πολλά προβλήματα τότε για το πώς θα λειτουργούσαμε. Είναι μια εποχή που θυμάμαι ευχάριστα. **Πολλοί μας θεωρούσαν τότε γραφικούς...** αλλά δεν με εννοούσαν διότι ήθελα να περάσω τα μη-

νυμάτα μας. **Η αλλαγή έγινε...** όταν πήραμε τις αποφάσεις να δημιουργήσουμε το Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών για να μπορέσουμε να πιέσουμε για το περιβάλλον. Ο ενθουσιασμός από τον κόσμο ήταν εντυπωσιακός. **Το Κίνημα όμως δεν κατάφερε να μεγαλώσει...** διότι ο υπ' αριθμόν ένα εχθρός του περιβάλλοντος είναι οι οικονομικοί φορείς, οπότε δεν είναι εύκολο.

βάλλοντος. **Η Μεσόγειος από τι κινδυνεύει άμεσα;** Μείωση της βροχόπτωσης και αύξηση της θερμοκρασίας που ήδη τα ζούμε.

Βλέπετε να αποκτούμε την στοιχειώδη περιβαλλοντική συνείδηση που θα βοηθήσει τον πλανήτη; Όλη η ανθρωπότητα συζητά για τις κλιματολογικές αλλαγές και έχουν ληφθεί ορισμένα μέτρα, υπάρχει όμως το μεγάλο πρόβλημα με την Κίνα και την Ινδία που αν συνεχίσουν να αναπτύσσονται όπως τώρα και δεν μειώσουν τις εκπομπές των ρύπων, τότε τα πράγματα δεν θα είναι καλά, γι' αυτό δεν είμαι πολύ αισιόδοξος. **Είστε για κάτι αισιόδοξος;** Ναι, στο ότι θα φτάσουν τα πράγματα σε τόσο χαμηλό επίπεδο που δεν θα είναι θέμα επιλογής και όλοι θα τρέχουν να πάρουν μέτρα.

Και εμείς εδώ στην Κύπρο. Βέβαια πολλοί λένε ότι επειδή είμαστε μικρή χώρα δεν θα κάνουμε την αλλαγή, επομένως ας ζήσουμε όπως πριν. Έχω ακού-

σει και αξιωματούχους να το λένε σε τηλεοπτική εκπομπή. Δεν μπορούμε ως κράτος να ζητούμε από τους άλλους να λάβουν μέτρα και εμείς να μην κάνουμε τίποτα.

Ποιο είναι το μεγαλύτερο περιβαλλοντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζετε σήμερα η Κύπρος; Το πρώτο είναι το υδατικό χωρίς συζήτηση, στη δεύτερη σειρά υπάρχουν διαστάμενες απόψεις, εγώ θεωρώ τα απόβλητα αλλά και το θέμα της ενέργειας είναι εξίσου σοβαρό και το επόμενο είναι το κυκλοφοριακό. **Κακή πολιτική ή έλλειψη περιβαλλοντικής συνείδησης οδήγησε σε όλα αυτά;** Κακός πολεοδομικός σχεδιασμός από πλευράς περιβαλλοντικής. Πρέπει για παράδειγμα να προσφέρει την ευκαιρία στον πολίτη να αγοράζει τα είδη πρώτης ανάγκης από καταστήματα της γειτονιάς του, χωρίς να χρειάζεται αυτοκίνητο, να αναπτυχθεί το σύστημα που στο εξωτερικό ονομάζουν «χωριό», βασικά μέσα στην πόλη να δημιουργείται αυτόνομο χωριό.

Δεν με άκουσε κανένας για το νερό

Γιατί φτάσαμε σε αυτή την τραγική κατάσταση με το νερό; Διότι δεν υπάρχει ένα αρμόδιο όργανο που θα κτυπούσε το καμπανάκι και θα έλεγε ότι έχουμε πρόβλημα.

Εσείς δεν το βλέπατε; Εγώ το είδα, έκανα συναντήσεις, έστειλα επιστολές, έκανα επίσημα έκθεση, έκανα έρευνες, αλλά...

Έμειναν στα χαρτιά; Γιατί για παράδειγμα δεν προωθήσαμε με μεγαλύτερους ρυθμούς τα συστήματα κεντρικών αποχετεύσεων των πόλεων που παράγουν πάρα πολύ νερό; Θα δίναμε άφθονο νερό στη γεωργία, θα προστατεύαμε τα υπόγεια νερά και τώρα που τα χρειαζόμαστε θα τα είχαμε. Θα έπρεπε να κάναμε πολλά.

Οι πωίνες; Μπήκα στο Google Earth και βρήκα γύρω στις χίλιες πωίνες στην ευρύτερη περιοχή της Τάλας Πάφου. Το έβαλα στην ιστοσελίδα μου, έστειλα εισηγήσεις αλλά δεν αντέδρασε κανένα Υπουργείο.

Όση ώρα σας ακούω να μιλάτε μου φαίνονται όλα μαύρα. Ναι, είναι δύσκολα τα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Από πού πρέπει να αντλήσουμε την αισιοδοξία μας; Κάποιος μου έλεγε ότι ήταν χαρούμενος με την υδατική κρίση διότι μόνο έτσι υπάρχει ελπίδα να λυθεί το υδατικό. Δεν πρέπει να φτάνουμε σε κρίσεις για να λύουμε τα προβλήματα. Έχουμε τέσσερα χρόνια στην Ευρωπαϊκή Ένωση και άρχισαν να συμπληρώνονται οι διάφορες ημερομηνίες χάρτινες για περιβαλλοντικά έργα. Μια πολύ μεγάλη περιβαλλοντική

πληγή είναι τα απόβλητα και το 2010 θα αρχίσει ο έλεγχος και μετά το πρόστιμο. Για μια καλύτερη στην Ελλάδα θα συμπληρωθεί η ΕΕ ήταν πολλές χιλιάδες ευρώ την ημέρα.

Θα λύσουμε το υδατικό; Νομίζω πως όχι. Αυτά που ακούω να λένε διάφοροι πολιτικοί κύκλοι δεν με ενθαρρύνουν διότι η αφαλάτωση δεν θα λύσει το υδατικό. Πριν κάνεις δάνειο στην τράπεζα βλέπεις πρώτα πού ξοδεύεις τα λεφτά σου. Πρέπει δηλαδή να πάρουμε άμεσα μέτρα για να μειώσουμε τη ζήτηση. Η αφαλάτωση δεν είναι τίποτε άλλο από ένα δάνειο το οποίο θα πληρώσουν τα παιδιά μας. Δεν μπορείς να δέσεις τη ζωή της Κύπρου με το πετρέλαιο μια που οι αφαλάτωσης εξαρτώνται από το πετρέλαιο.

Ποια είναι η εναλλακτική λύση; Όπως και στο θέμα της ενέργειας το νοούμερο ένα είναι πώς μειώνω τη ζήτηση. Η υδατική πολιτική από εδώ ξεκινά. «Το μην ανησυχώ εγώ ξέρω τι κάνω» που ακούω χρόνια, δέστε πού μας οδήγησε. Έχω ετοιμάσει έναν κατάλογο με εισηγήσεις, τον οποίο έχω δημοσιοποιήσει και ζήτηση συνάντηση με τον Πρόεδρο ειδικά για το θέμα του νερού.

Ακούει τις απόψεις σας ο Πρόεδρος; Ο Πρόεδρος έχει περιβαλλοντικές ευαισθησίες, τον ξέρω εδώ και καιρό.

Ο λάτρης της ροκ και του ράλι

Γεννήθηκε... στη Λευκωσία, στην Αγλαντζιά. Τα παιδικά μου χρόνια ήταν ωραία. Δεν θα ξεχάσω το Πάσχα όπου η νεολαία έπαιρνε μια άμαξα, την γέμιζε άχυρα, έβαζε πάνω έναν λούδα, άναβε φωτιά και την κυλούσε από τις σπιλιές κάτω.

Η εισβολή... με βρήκε να πολεμώ στον Πετραδάκτυλο. **Τυχερή ή άτυχη η γενιά του 1955 που γεννήθηκε με τον απευθερωτικό αγώνα και βρέθηκε να πολεμά το '74;** Υπάρχουν δυο Θεοπέμπτου, ο ένας πριν το '74 και εγώ μετά το '74. Πέρασα πολύ δύσκολες μέρες.

Όταν πήγα στην Αγγλία για σπουδές... δεν ήξερα τι ήθελα να παρακολουθήσω. Πήγα σε μια βιβλιοθήκη, διάβασα διάφορα βιβλία και αποφάσισα να κάνω μια σειρά μαθημάτων μηχανικής. Όταν τα τελείωσα αποφάσισα να σπουδάσω ηλεκτρονικά.

Τυρίζοντας στην Κύπρο... είχα πολλές προσφορές για δουλειά. Ξεκίνησα να εργαζομαι λίγες ώρες στα εργαστήρια στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (ΑΤΙ) και το 1985 προσλήφθηκα στο ΑΤΙ Λέκτορας Ηλεκτρονικών.

Τα χρόνια στο ΑΤΙ... ήταν υπέροχα. Περνούσαμε πολύ ωραία με τους φοιτητές, βγαίναμε έξω τα βράδια, πηγαίναμε εκδρομές, μέσα στην τάξη δεν είχα ποτέ κανένα πρόβλημα. Προσπαθούσα να ήμουν ωστός, υπήρχαν άτομα που μου είπαν εκ των υστέρων ότι σπούδασαν τηλεπικοινωνίες διότι στο πρώτο μάθημα που τους έκανα για τηλεπικοινωνίες τούς έλεγα ένα παραμύθι το οποίο τους άρεσε πάρα πολύ.

Η απόφαση να φύγω από το ΑΤΙ... δεν ήταν δύσκολη διότι οι πολιτικές που εφαρμόστηκαν τα τελευταία 15 χρόνια το είχαν καταστρέψει. Νιώθω ότι είναι ένα έγκλημα για τη νεολαία το ότι έχουν τεμαρματίσει τη λειτουργία του ΑΤΙ. Καταντήσαμε να φέρνουμε από έξω τεχνικούς. Τι θα γίνουν όσοι δε θέλουν ακαδημαϊκές σπουδές αλλά να γίνουν καλοί τεχνικοί; Πώς γίνεται κάποιος καλός τεχνικός υπολογιστών ή μηχανικός αυτοκινήτων;

Η αγάπη για το ράλι... Ξεκίνησε από τα φοιτητικά μου χρόνια στην Αγγλία όπου πήγα στο βρετανικό ράλι που γινόταν κάθε χρόνο και σε πίστες της Formula 1. Όταν γύρισα στην Κύπρο ξεκίνησα να κλεινώνω δρόμους με το αυτοκίνητό μου για ειδικές διαδρομές και έφτασα να είμαι στην οργανωτική επιτροπή του ράλι, ενώ είχα αναλάβει τη μηχανογράφηση του για πολλά χρόνια. Τώρα πια δεν έχω χρόνο. Το κράτος όμως απέτυχε να αξιοποιήσει τις δυνατότητες που πρόσφερε το ράλι στο να ελκύσει τουρισμό.

Τι έκανε το ράλι να βγει από τα στενά πλαίσια της Κύπρου; Η καλή οργάνωση. Η προβολή που παίρνει η Κύπρος είναι φοβερή μια που έχουν γίνει ηλεκτρονικά παιχνίδια

με τις κυπριακές διαδρομές. **Ξεκουράζομαι...** βγαίνοντας έξω με τη φωτογραφική μου, παίζοντας παιχνίδια στον υπολογιστή και ακούοντας ροκ μουσική. Ως φοιτητής έχω δει πολλά ροκ συγκροτήματα και μου έμεινε αυτή η αγάπη, γι' αυτό στο αυτοκίνητό μου ακούω δυνατή μουσική. Όταν κάνω διαλέξεις τούς λέω να μην ακούνε δυνατή μουσική διότι στο σπίτι κατέληξα να είμαι ο τελευταίος που ακούει το κινητό μου, αφού έχασα την ακουστική μου ευαισθησία.

Ένας στόχος; Θέλω να δω το υδατικό πρόβλημα να μπαίνει στη σωστή σειρά και να καθαρίσουμε την Κύπρο από λύματα και απόβλητα. **Θα αξιωθείτε να το ζήσετε ως Επίτροπος;** Με τα απόβλητα μπορεί, αλλά με το υδατικό φοβούμαι πως όχι, βλέποντας το πείσμα που αναπτύσσουν ορισμένοι, οι οποίοι νομίζουν ότι έλυσαν το υδατικό με αφαλάτωσης.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ BLOG ΤΟΥ

» «Ακόμη να συνέλθω από το χτεσινό τρέξιμο. Το πιο σημαντικό ήταν φυσικά η συζήτηση στην Επιτροπή Περιβάλλοντος στη Βουλή για τις αφαλατώσεις. Βρήκα μόνο 2 εφημερίδες που έγραψαν κάτι: Στα δεξιά ειδήσεων το βράδυ καμιά αναφορά!»

» «Ψες έκανα τα εγκαίνια της φωτογραφικής έκθεσης του Jeff Overs με τίτλο "Ο όμορφος εύθραυστος πλανήτης μας", στο Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου στη Φανερωμένη. Άρχισα φυσικά με το "Αγαπώ φίλοι" αλλά έκανα και μια (πολυχρησιμοποιημένη) παρομοίωση που άρεσε: "Κάποτε παρομοίωσαν την Κύπρο σαν ένα αβύθιστο αεροπλανοφόρο και οι διάφοροι εισβολείς έχουν ήδη αποδείξει την ορθότητα του χαρακτηρισμού. Δυστυχώς όμως η Κύπρος μπορεί επίσης να παρομοιαστεί και με τον Πιπινικό, όπου η ορχήστρα παίζει μουσική, ο κόσμος χορεύει και όλοι είναι ανίδεοι για τη μεγάλη καταστροφή που έρχεται, ενώ άλλοι που έπρεπε να γνωρίζουν προσποιούνται ότι όλα είναι καλά". Περισσότερα στο <http://theopemptou.blogspot.com/>

